

Kleine landsschapselementen

De gemeente voorziet in een subsidie voor het onderhoud van kleine landschapselementen en vochtige graslanden.

Bomen en struiken op het platteland !!!

De rijke, kleinschalige variatie van een platteland met hagen, bomenrijen, bosjes, kronkelende beekjes en waterplassen waarrond een kraag van knotwilgen groeit, wordt steeds schaarser.

Schaalvergroting en intensievere technieken laten nog weinig ruimte voor de natuur.

Het is zinloos streven naar het oude, natuurrijke platteland.

Even misplaatst ware het echter om nu, zomaar ineens, groene elementen in ons landschap voorgoed onbelangrijk en overbodig te vinden.

Integendeel ... elk stukje haag, elke boom, elke waterplas die het landschap nog rijk is, krijgt een steeds toenemende, zelfs onvervangbare betekenis.

Het landschappelijk groen bezit zowel een esthetische, een sociale, een ecologische en zelfs een landbouwtechnische waarde.

De belevingswaarde van een kaal en monotoon akkerlandschap is duidelijk minder aantrekkelijk dan de aantrekkingskracht van een bomenrij en gevarieerd hagenlandschap.

Het landschap wordt door de bevolking ervaren als een rustgevende omgeving, waar zachte recreatie aan belang wint.

Anderzijds biedt een afwisselend landschap veel meer overlevingskansen voor planten en dieren.

Tenslotte hebben goed aangelegde groenelementen ook een positieve invloed op de landbouw : verhinderen van erosie door regen en wind, beschutting voor grazend vee, enz. ...

I. Subsidïering door de gemeente

Het subsidiereglement voor het aanplanten en onderhoud van Kleine Landschapselementen is gegroeid uit het gemeentelijk natuurontwikkelingsplan (het GNOP), dat werd opgenomen in het Gemeentelijk Structuurplan Staden.

Met het Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan wordt getracht om in een bepaald gebied de natuur bijkomende impulsen te geven en zo het behoud en de ontwikkeling ervan te verzekeren.

Om dit te realiseren werden voor onze gemeente een 21-tal gebieden uitgekozen.

Omdat natuurbehoud en natuurontwikkeling ook buiten dit GNOP-gebied belangrijk is en daar de zorg voor natuur en landschap in het landelijk gebied, omwille van economische uitdagingen, niet enkel kan gedragen worden door de landbouwers, werd een subsidiereglement opgemaakt en dit voor het landelijk gebied van gans de gemeente.

Op die manier willen wij, als gemeentebestuur, ook de nodige (financiële) inspanningen leveren en meehelpen aan het behoud en ontwikkeling van de natuur op onze gemeente.

Zoals hierboven reeds geschreven is dit subsidiereglement enkel toepasselijk in het landelijk gebied (agrarisch gebied, landschappelijk waardevol gebied, natuurgebied en woongebied met landelijk karakter).

Bij het onderhoud van hagen, houtkanten en knobomen kan een premie bekomen worden. Voor het aanleggen en onderhouden van veedrinkpoelen wordt eveneens een premie voorzien. Ook voor het instandhouden van vochtige graslanden is een premie voorzien.

Onderhoud van hagen en bomen in woonzone of industriezone worden hier niet betoelaagd.

II. Gemengde hagen en houtkanten

Gemengde hagen en houtkanten, eertijds een typerende landschapsvorm, zijn met verdwijning bedreigd. Vermindering van open ruimte, schaalvergroting in de landbouw en economische redenen liggen wellicht aan de basis van de verdwijning deze landschapselementen.

Toch blijven hagen en houtkanten nog steeds belangrijk :

-> als landschappelijk element : een landschap met hagen en houtkanten is zonder meer veel aantrekkelijker dan een kale vlakte.

-> voor de biologische rijkdom : hagen en houtkanten zijn toevluchtsoorden voor vele vogels en andere diersoorten.

-> invloed op waterhuishouding, wind en bodem

Groenschermen beschermen de bodem tegen wind- en watererosie. Zij kunnen verhinderen dat de

vruchtbare bovenlaag met het afstromend regenwater meespoelt. Op natte gronden zorgt de beplanting voor een natuurlijk drainage.

Toelage voor onderhoud

De toelage voor onderhoud bedraagt voor gemengde hagen 0,74 euro per meter (0,50 euro voor percelen gelegen buiten de GNOP-gebieden) en voor houtenkanten 1,49 euro per meter (0,99 euro voor percelen gelegen buiten de GNOP-gebieden).

De premie voor onderhoud van hagen kan jaarlijks worden aangevraagd, terwijl voor houtkanten de premie pas om de vijf jaar kan worden aangevraagd.

Om in aanmerking te komen voor betoelaging moet het onderhoud gebeuren in de periode van 1 augustus tot 1 april.

III. Hoogstammigen en knotbomen

Knotbomen zijn vergroeid met het Vlaamse landschap. Ze staan prachtig naast beken, grachten, waterplassen en kunnen goed worden gecombineerd met hagen.

Wanneer deze bomen regelmatig geknot worden (om de 6 à 8 jaar) geeft de knotboom minder schaduw, is de bladval beperkter en is er minder gevaar voor takbreuk bij storm.

Alleenstaande bomen moeten groot en breed kunnen uitgroeien. Een brede alleenstaande boom in weilanden wordt door dieren dankbaar als regen- of zonnescherm gebruikt.

Voor onderhoud voorziet de gemeente een tussenkomst van 12,40 euro (9,92 euro voor percelen gelegen buiten de GNOP-gebieden) voor het knotten van knotbomen en dit om de 5 jaar.

IV. Veedrinkpoelen

Veedrinkpoelen vormen zeer waardevolle landschapselementen wegens hun groot belang voor amfibieën en het waterleven in het algemeen. Ze zijn geschikte biotopen voor kikkers, padden, salamanders, ... De laatste jaren zijn vele poelen verdwenen door gebrek aan onderhoud en het volstorten ervan. Ze zijn vervangen door kunstmatige drinkelementen.

Voor zowel aanleg als onderhoud van veedrinkpoelen is een tussenkomst van 123,95 euro (61,97 euro voor percelen gelegen buiten de GNOP-gebieden) voorzien.

Wat het onderhoud betreft kan deze premie pas om de 5 jaar worden aangevraagd.

Om voor betoelaging van aanleg van een veedrinkpoel te kunnen genieten, moeten volgende regels worden gerespecteerd :

- voor het aanleggen van een veedrinkpoel is een bouwvergunning vereist
- minimum 25 m² en maximum 150 m² groot
- minimum 1 m en maximum 1,5 m diep, zodat de put permanent water bevat
- geen uitzetting van vis of eendachtigen
- enkel onttrekking van water voor vee en blussen van brand
- niet bewerken, bemesten of sproeien met biociden tot op 2m van de rand
- het water niet gebruiken om machines te spoelen
- de oevers moeten op minstens 1 plaats zwak hellend zijn.

De heraanleg moet gebeuren buiten de voortplantingsperiode van de amfibieën (februari-juli).

V. Toelage voor beheersmaatregelen grasland

Laaggelegen weilanden zijn zeer waardevolle biotopen op zich zowel voor de flora als de fauna. De laatste jaren zijn veel van die resterende lage weilanden verdwenen.

Voor het instandhouden van deze laaggelegen graslanden bestaat de mogelijkheid om een beheersovereenkomst met het Gemeentebestuur af te sluiten voor een periode van 5 jaar.

Tijdens de duur van de beheersovereenkomst dient aan de volgende voorwaarden voldaan te worden :

- toepassen van agrarische gebruikswijzen die gericht zijn op/of rekening houden met instandhouding van de natuurwaarden eigen aan vochtige graslanden
- behoud van grasland en structuur van de bodem
- de periode van maaien en beweiden dient te worden aangepast aan de flora
- het is verboden bestrijdingsmiddelen te gebruiken

De vergoeding om te voldoen aan de beheersovereenkomst is vastgesteld op 471 euro/ha voor een

periode van 5 jaar.

VI. Hoe aanvragen ?

Om te genieten van een gemeentelijke premie/beheersvergoeding moeten de aanvragen gericht worden aan het college van Burgemeester en Schepenen.

De aanvragen gebeuren op de daartoe bestemde formulieren. Deze zijn te verkrijgen op de milieudienst van de gemeente of via digilok. Bij deze aanvraag wordt een kaart/plan gevoegd met de exacte ligging van de uit te voeren werken. Na het binnenkomen van de aanvraag wordt door de milieuambtenaar bezoek ter plaatse gebracht en wordt de aanvraag getoetst aan de voorwaarden in het reglement, bv. in welke zone is het perceel gelegen - het belang voor de natuur (geen siertuinen, geen opgelegde groenschermen) - plantafstanden - ...

Na goedkeuren van de aanvraag door het college van Burgemeester en Schepenen wordt de beslissing binnen de vier weken aan de aanvrager overgemaakt. Pas vanaf dan mag er met de uitvoering van de werken gestart worden. Na de uitvoering van de werken wordt een aanvraag tot uitbetaling gericht aan het college van Burgemeester en Schepenen. De milieudienst controleert of de werken zijn uitgevoerd volgens de aanvraag, waarna de premie wordt uitbetaald.

De toelage/beheersvergoeding kan geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd wanneer blijkt dat de aanplantingen niet tot hergroei komen door duidelijk gebrek aan verzorging of wanneer blijkt dat niet voldaan werd aan de voorwaarden van de beheersovereenkomst.

VII. Samenvatting van de diverse premies

ONDERHOUD

	GNOP-gebied	geen GNOP-gebied
Haag	0,74 euro per meter	0,50 euro per meter
Houtkant	1,49 euro per meter	0,99 euro per meter
Knotboom	12,40 euro per boom	9,92 euro per boom
Veedrinkpoel	123,95 euro per poel	61,97 euro per poel

Per jaar kan maximaal 619,73 euro toelage bekomen worden.

BEHEERSOVEREENKOMST

471 euro/ha voor een periode van 5 jaar.

[Aanvraagformulier¹](#)

Meer info:

Jeroen Vermeersch, milieuambtenaar

Ann Van Acker

Marktplaats 2, 8840 Staden

Tel. : 051 708 201

Fax : 051 704 286

E-mail : jeroen.vermeersch@publilink.be; ann.vanacker@publilink.be²

1. daisy:1450 (Subsidies KLE form)

2. <mailto:jeroen.vermeersch@publilink.be;%20ann.vanacker@publilink.be>